

BILAG 7**Notat****Det regionale klyngeprogram – uddybning af kriterier****RESUMÉ:**

Vækstforum har på mødet den 4. december besluttet at etablere et samlet klyngeprogram, der retter sig mod klynger på alle udviklingstrin. Det blev samtidigt besluttet på et ekstraordinært møde i uge 5 at drøfte en uddybning af det regionale klyngeprogram.

Det samlede klyngeprogram består af 3 delprogrammer:

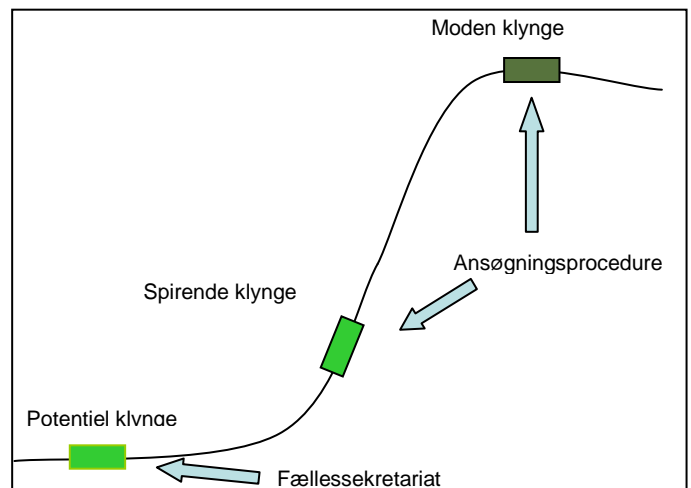
1. Et elite program for modne klynger (styrkepositioner/fyrtårne)
2. Et bredere program for spirende klynger
3. Et opsøgende sekretariat, der kan hjælpe potentielle klynger på vej

Disse tre delprogrammer spiller sammen, så de hver især understøtter klynger, der som følge af forskellige udviklingsstadier har forskellige behov.

For delprogrammerne for de spirende klynger og fyrtårnsprojekter bliver der adgang via en ansøgningsprocedure, der tager udgangspunkt i en række kriterier.

De tre delprogrammer skal spille sammen på en måde, så de udgør et samlet system for klyngeudvikling. Formålet med programmerne for potentielle og spirende klynger er således at understøtte udviklingen af de medvirkende klynger, så de bliver parate til næste trin i udviklingen.

Sekretariatet for de potentielle klynger bringes i udbud medio 2007. Sekretariatet vil, når det er etableret, understøtte gennemførelse af forstudier, hvor der gives støtte til screening af mulige klynger, og forprojekter, hvor det undersøges om mulige medlemmer faktisk er parate til at indgå i klyngeudviklingsaktiviteter. Herigennem vil potentielle klynger forberedes til at søge ind i programmet for spirende klynger, hvor egentlige aktiviteter kan igangsættes.

For delprogrammerne for de spirende klynger og fyrtårnsprojekter bliver der adgang via en ansøgningsprocedure, der tager udgangspunkt i en række kriterier, hvorigennem klyngens udgangspunkt og det foreslåede projekt vurderes.

Præsentation af klyngen og dens betydning for Region Syddanmark

Først og fremmest skal den ansøgende klynge beskrive, hvem den består af og hvilket ressourcemæssigt fundament den hviler på. Dette sker ved at beskrive:

- Hvem klyngen omfatter ?
- Hvor mange arbejdspladser repræsenterer den ?
- Hvilken værdiskabelse og markedsposition den besidder ?
- Hvilken udvikling den hidtil har gennemgået ?
- Hvilke finansielle ressourcer den har ?
- Hvilken lokal medvirken den baserer sig på ?

I programmet for de modne klynger, der skal understøtte et begrænset antal fyrtårnsprojekter, vil der på baggrund af disse oplysninger blive lagt vægt på klyngens regionale betydning og dens potentiale som lokomotiv for regionen. I programmet for de spirende klynger vil dette blive tillagt mindre vægt i udvælgelsen af hvilke ansøgere, der skal tildeles midler.

Ideelt set drives klyngerne frem af stærke virksomheder, der påtager sig en ledende rolle for klyngen. I Region Syddanmark er der imidlertid et begrænset antal virksomheder, der kan formodes at være i stand til eller parate til at påtage sig en sådan rolle på nuværende tidspunkt. En overvejende del af ansøgningerne kan derfor formodes at blive båret frem af allerede eksisterende netværk, centre eller lignende institutionelle samarbejder. I en kortlægning foretaget i efteråret 2005 identificerede Det Midlertidige Vækstforum 29 sådanne netværk, der ofte betegnes som klynger i sig selv. Det er de ikke nødvendigvis, uagtet at de muligvis varetager klyngeunderstøttende funktioner. I den indledende beskrivelse af klyngen og dens medlemmer vil derfor også skulle indgå en beskrivelse af:

- I hvilken grad og på hvilken måde erhvervslivet er engageret i klyngen ?
- Hvilken kobling der er til regionens videninstitutioner eller øvrige kompetencer ?
- Hvilken kobling til andre videninstitutioner ?

Kriterier til vurdering af klyngens udgangspunkt

Formålet med det regionale klyngeprogram er at skabe vækst gennem øget samarbejde om innovation og internationalisering. For at vurdere de ansøgende klyngers udgangspunkt i forhold til dette skal de i deres ansøgning beskrive sig selv på to overordnede kriterier, der leder frem til det konkrete projekt, der ansøges om støtte til at gennemføre.

1. Modenhed i klyngerelationer
2. Innovationsevne og internationale orientering

I det følgende uddybes indholdet i disse to kriterier.

Modenhed i relationer

Det helt centrale i tankegangen bag klyngeudvikling er, at innovation og udvikling i virksomhederne fremmes når de ser sig selv som en del af et større net, hvor de enkelte aktørers kompetencer og kvaliteter til sammen danner baggrund for fremstillingen af konkurrencedygtige produkter og services. Typisk har det store fordele for virksomhederne at se sig selv som et led i en større værdikæde. Inden for kæden udveksles viden og erfaringer og der samarbejdes om aktiviteter, som aktørerne har en fælles interesse i, samtidigt som aktører i samme led i kæden udadtil kan optræde som konkurrenter. Kernen i klyngeudvikling er således udviklingen af de relationer og den tillid i relationerne, der gør dette samspil muligt.

Der anvendes i programmet følgende kriterier til at vurdere, hvor langt klyngen er kommet med at udvikle sådanne relationer:

- Hvilke fællesinteresser har klyngens medlemmer ?
- Hvilken betydning har klyngen for dens medlemmers udvikling ?
- Hvilke samarbejdsrelationer og fora er allerede etableret ?
- Hvilke udviklingsprocesser har allerede været gennemført ?
- Hvilke konkurrencefordele besidder klyngen qua denne sammenhæng og dynamik ?

Klyngens vækstpotentiale

To af de afgørende forhold bag klyngers vækstpotentiale er deres innovationsevne og deres internationale orientering. Disse skal derfor hver især beskrives i ansøgningen.

Til at belyse klyngens innovationsevne skal der i ansøgningen indgå en beskrivelse af:

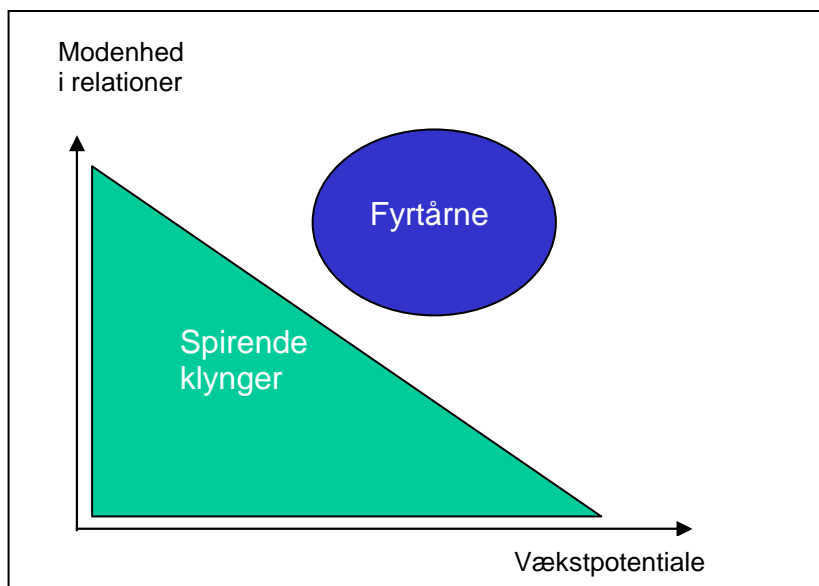
- Hvilken innovationsevne og allerede eksisterende innovationsaktivitet har virksomhederne ?
- Hvilke samarbejder om innovation eksisterer allerede mellem virksomhederne ?
- Hvilke samarbejder eksisterer mellem virksomheder og videninstitutioner ?
- Hvilke samarbejder om innovation eksisterer med aktører uden for klyngen ?

Samarbejderne må beskrives med hensyn til deres omfang og dybde.

Til at belyse klyngens internationale orientering skal der i ansøgningen indgå en beskrivelse af:

- Hvilken international markeds- og teknologiposition besidder klyngen ?
- Hvilke internationale forsknings- og vidensamarbejder indgår klyngen i ?
- Hvilke øvrige internationale kontakter har klyngen (netværk, studiebesøg, klynger osv.) ?

Klyngen guides via disse kriterier til at beskrive sig selv på de parametre, der vurderes at være afgørende for dens muligheder for at skabe øget vækst gennem samarbejde om innovation og internationalisering. På denne baggrund kan klyngen indplaceres i nedenstående diagram:

Kriterierne anvendes både til at vurdere klyngens udgangspunkt, således at det sikres at de foreslåede aktiviteter er målrettet klyngens svagheder, men også til at udvælge hvilke klynger Vækstforum skal satse på.

Ansøgning om et konkret projekt

På baggrund af klyngens beskrivelse af sit udgangspunkt i relation til modenhed i relationer, innovationsevne og internationale orientering foreslås et konkret projekt, der ansøges om midler til at gennemføre.

Ved vurderingen af projektforslaget vil der blive lagt vægt på, hvordan det matcher de udfordringer, klyngen står over for, om målene og strategien for projektet er klart formuleret, om den fastlagte strategi er baseret på kendte metoder, om projektets kritiske faktorer er erkendte, samt hvordan projektets effekter vil blive vurderet.

For så vidt angår projektledelsen, vil der blive lagt vægt på, hvilke kompetencer den besidder, der sætter den i stand til at gennemføre projektet. Derudover vil projektledelsens evne til at påtage sig et legitimt lederskab af klyngen, der på sigt vil udvikle de deltagende parter – herunder ikke mindst virksomhedernes - engagement i klyngen, ligeledes blive vurderet.

Som følge af klyngeprogrammets centrale rolle i Vækstforums strategi vil der i vurderingen af ansøgningerne indgå en vurdering foretaget af et eksternt ekspertpanel. Proceduren for denne vurdering samt ansøgningsprocessen er beskrevet i et separat informationsmateriale om klyngeprogrammet, der findes på hjemmesiden.